

Bruselj, 29.5.2013
COM(2013) 354 final

Priporočilo

PRIPOROČILO SVETA

**v zvezi z nacionalnim reformnim programom Danske za leto 2013
in mnenje Sveta o danskem konvergenčnem programu za obdobje 2012–2016**

{SWD(2013) 354 final}

Priporočilo

PRIPOROČILO SVETA

v zvezi z nacionalnim reformnim programom Danske za leto 2013

in mnenje Sveta o danskem konvergenčnem programu za obdobje 2012–2016

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti členov 121(2) in 148(4) Pogodbe, ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik¹, zlasti člena 9(2) Uredbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij², zlasti člena 6(1) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije³,

ob upoštevanju resolucij Evropskega parlamenta⁴,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje,

po posvetovanju z Ekonomsko-finančnim odborom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Evropski svet je 26. marca 2010 potrdil predlog Evropske komisije, da začne izvajati novo strategijo za rast in delovna mesta Evropa 2020, ki temelji na okrepljenem usklajevanju ekonomskih politik ter se osredotoča na ključna področja, na katerih je potrebno ukrepanje za povečanje potenciala Evrope za trajnostno rast in konkurenčnost.
- (2) Svet je 13. julija 2010 na podlagi predlogov Komisije sprejel priporočilo o širših smernicah za ekonomske politike držav članic in Unije (2010–2014) ter 21. oktobra 2010 sklep o smernicah za politike zaposlovanja držav članic⁵, ki skupaj tvorita integrirane smernice. Države članice so bile pozvane, naj integrirane smernice upoštevajo v nacionalnih ekonomskih politikah in politikah zaposlovanja.
- (3) Voditelji držav oziroma vlad so 29. junija 2012 sprejeli Pakt za rast in delovna mesta, ki z uporabo vseh razpoložljivih vzvodov, instrumentov in politik zagotavlja skladen okvir za ukrepanje na nacionalni ravni, ravni EU in ravni euroobmočja. Odločili so se,

¹ UL L 209, 2.8.1997, str. 1.

² UL L 306, 23.11.2011, str. 25.

³ COM(2013) 354 final.

⁴ P7_TA(2013)0052 in P7_TA(2013)0053.

⁵ Sklep Sveta 2013/208/EU z dne 22. aprila 2013.

da morajo biti ukrepi sprejeti na ravni držav članic, in zlasti izrazili polno zavezanost k doseganju ciljev strategije Evropa 2020 ter izvajanju priporočil za posamezne države.

- (4) Svet je 6. julija 2012 sprejel priporočilo v zvezi z nacionalnim reformnim programom Danske za leto 2012 in dal mnenje o dopolnitvi danskega konvergenčnega programa za obdobje 2011–2015.
- (5) Komisija je 28. novembra 2012 sprejela letni pregled rasti⁶, ki zaznamuje začetek evropskega semestra za usklajevanje ekonomskih politik za leto 2013. Poleg tega je 28. novembra 2012 na podlagi Uredbe (EU) št. 1176/2011 sprejela poročilo o mehanizmu opozarjanja⁷, v katerem je Dansko opredelila kot eno od držav članic, za katere je treba opraviti poglobljen pregled.
- (6) Evropski svet je 14. marca 2013 potrdil prednostne naloge za zagotavljanje finančne stabilnosti, fiskalne konsolidacije in ukrepanja za spodbujanje rasti. Poudaril je potrebo po doseganju diferencirane, rasti prijazne fiskalne konsolidacije, vrnitvi k normalnim posojilnim pogojem v gospodarstvu, spodbujanju rasti in konkurenčnosti, brezposelnosti in posledic krize ter javne uprave.
- (7) Komisija je v skladu s členom 5 Uredbe (EU) št. 1176/2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij 10. aprila 2013 objavila rezultate poglobljenega pregleda⁸ za Dansko. Na podlagi opravljene analize ugotavlja, da na Danskem obstajajo makroekonomska neravnotežja, ki pa niso čezmerna.
- (8) Danska je 30. aprila 2013 predložila konvergenčni program za leto 2013, ki zajema obdobje 2012–2016, in nacionalni reformni program za leto 2013. Programa sta bila ocenjena istočasno, da bi se upoštevala njuna medsebojna povezanost.
- (9) Na podlagi ocene konvergenčnega programa za leto 2013 v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 1466/97 Svet meni, da je makroekonomski scenarij, na katerem temeljijo proračunske napovedi v programu, verjeten. Scenarij napoveduje rast BDP v višini 0,7 % v letu 2013 in 1,6 % v letu 2014, kar je v splošnem v skladu z napovedjo Komisije iz spomladi 2013 (0,7 % in 1,7%). Program opisuje proračunsko strategijo, katere cilj je zmanjšanje čezmernega primanjkljaja in doseganje srednjeročnega cilja, ki je strukturni primanjkljaj v višini največ 0,5 % BDP, do leta 2013, kar odraža cilje Pakta. Cilj programa je doseči javnofinančni primanjkljaj v višini 1,7 % BDP v letu 2013 in 1,8 % v letu 2014, kar je v skladu z rokom, ki ga je v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem predlagala Komisija. Povprečna letna fiskalna konsolidacija v obdobju 2011–2013, ki temelji na izračunih strukturnega proračunskega salda, je v skladu s priporočilom Sveta v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem. Po ocenah bodo dejanski javnofinančni odhodki (vključno z diskrecijskimi ukrepi na strani dohodkov) v letu 2013 dosegli ničelno rast, v letu 2014 pa bo ta znašala 0,4 %, torej bo v obeh letih dosežena referenčna vrednost za odhodke. Javne finance na Danskem so na splošno zdrave, država pa je že dosegla svoj srednjeročni cilj. Vendar mora Danska, med drugim zaradi staranja prebivalstva in ambicioznih politik na področju socialnega varstva, ohraniti trden in vzdržen okvir fiskalnih politik ter obdržati primanjkljaj pod referenčno vrednostjo 3 % BDP iz Pogodbe.
- (10) Danska je leta 2012 zaključila reformi sheme invalidskih pokojnin in sheme fleksibilnega zaposlovanja, ki sta začeli veljati 1. januarja 2013. Ti reformi pomenita

⁶ COM(2012) 750 final.

⁷ COM(2012) 751 final.

⁸ SWD(2013) 115 final.

pomemben ukrep za izboljšanje ponudbe delovne sile. Izboljšanje zaposljivosti oseb, ki so najbolj oddaljene od trga dela, kot so ljudje s priseljenskim ozadjem, dolgoročno brezposelni in nizko kvalificirani delavci, pa še vedno ostaja izziv. Ambiciozni reformni program danske vlade je sicer hvalevreden, vendar je pomembno zagotoviti, da bo znani danski model „prožne varnosti“ še naprej omogočal nemoten prehod med brezposelnostjo in zaposlitvijo ter obenem omejeval marginalizacijo in socialno izključenost. Pri tem imajo pomembno vlogo izobraževanje, usposabljanje in nadgradnja spretnosti.

- (11) Za Dansko je izobraževanje upravičeno prva prednostna naloga. Vseeno pa so potrebna nadaljnja prizadevanja za izboljšanje kakovosti in stroškovne učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja, tudi z izvedbo začelih reform. Predlagana reforma sistema primarnega in nižjega sekundarnega izobraževanja je korak v pravo smer in pričakovati je, da bo imela pozitiven vpliv na stroškovno učinkovitost šolskega sistema in na kakovost izobraževanja, vključno z izboljšanjem dosežkov učencev. Kar zadeva poklicno usposabljanje, je danska vlada sprejela ukrepe za izboljšanje kakovosti poklicnega usposabljanja mladih in zagotovitev potrebnih zasebnih vajeništev. Za iskanje trajne rešitve za zagotovitev potrebnih pripravništev ter izboljšanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja je bil ustanovljen odbor, sestavljen iz predstavnikov vlade, občin, regij in socialnih partnerjev. Trajne in ambiciozne rešitve za zagotovitev vajeništev in zmanjšanje visokega deleža mladih, ki v poklicnem izobraževanju zgodaj opustijo šolanje, bi Dansko bolj pripravile na prihodnje povpraševanje po spretnostih na trgu dela in izboljšale produktivnost.
- (12) Danska bi lahko ustvarila večjo gospodarsko rast z odpravo ovir za konkurenco na področju lokalnih in maloprodajnih storitev, ob upoštevanju pomena tega sektorja v njenem gospodarstvu. V letu 2012 je danska vlada predstavila nov zakon o konkurenci, ki predstavlja pomemben korak v pravo smer. Z revizijo konkurenčnega prava so bili uvedeni učinkovitejši mehanizmi za izvrševanje predpisov o konkurenci, s čimer je bil v celoti upoštevan ustrezni del priporočila iz leta 2012. Vendar je mogoče storiti še več za zagotovitev učinkovitosti ukrepov, sprejetih za posamezne sektorje in na področju javnih storitev, da se okrepi konkurenca in delovanje trga. Različne strateške pobude na tem področju so še v zgodnji fazi, za zagotovitev učinkovitega izvajanja pa so potrebna nadaljnja prizadevanja.
- (13) V preteklem letu je bila podrobno razčlenjena zadolženost gospodinjstev na nacionalni ravni in ravni EU, da bi se ocenila nevarnost za finančno in gospodarsko stabilnost. Trenutno so tveganja za finančno stabilnost videti pod nadzorom, vendar je potrebno stalno spremljanje. Danski organi so sprejeli številne ukrepe za izboljšanje zanesljivosti sistema hipotekarnih posojil. Ti vključujejo sistem označevanja tveganj pri stanovanjskih hipotekarnih posojilih in omejitve pri posojilih s spremenljivo obrestno mero in/ali odloženim odplačilom. Hipotekarne kreditne ustanove so na lastno pobudo sprejele ukrepe za zagotovitev dodatnega zavarovanja. Vse to so ukrepi v pravo smer, vendar jih bo treba skrbno spremljati, da se ugotovi, ali imajo želeni učinek. Komisija bo preučila redna poročila Danske o vplivu tovrstnih ukrepov. V prihodnosti bi bilo treba pregledati obdavčenje nepremičnin na Danskem, da se zmanjšajo izkrivljanja in okrepijo njegove proticiklične značilnosti.
- (14) Komisija je v okviru evropskega semestra izvedla obsežno analizo danske ekonomske politike. Ocenila je konvergenčni program in nacionalni reformni program ter predstavila poglobljen pregled. Glede na to, da je treba okrepiti splošno gospodarsko upravljanje Evropske unije z vključitvijo prispevka na ravni EU v prihodnje nacionalne odločitve, Komisija pri tem ni upoštevala le pomena teh programov za

vzdržno fiskalno in socialno-ekonomsko politiko, ampak tudi, ali sta skladna s pravili in smernicami EU. Njena priporočila, pripravljena v okviru evropskega semestra, so izražena v priporočilih v točkah od 1 do 3 v nadaljevanju.

- (15) Svet je ob upoštevanju te ocene preučil danski konvergenčni program, njegovo mnenje⁹ pa je izraženo zlasti v priporočilu v točki 1 spodaj.
- (16) Svet je ob upoštevanju poglobljenega pregleda, ki ga je opravila Komisija, in te ocene preučil nacionalni reformni program Danske in njen konvergenčni program. Njegova priporočila v skladu s členom 6 Uredbe (EU) št. 1176/2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij so izražena v priporočilu v točki 3 v nadaljevanju –

PRIPOROČA, naj Danska v obdobju 2013–2014 izvede naslednje ukrepe:

1. V letu 2013 naj po načrtih izvaja proračunsko strategijo, da se čezmerni primanjkljaj odpravi še v letu 2013. Poleg tega naj izvaja proračunsko strategijo za leto 2014 in nadaljnja leta, da se zagotovi zadostna fiskalna konsolidacija in tako ohrani izpolnjevanje srednjeročnega cilja.
2. Sprejme naj dodatne ukrepe za izboljšanje zaposljivosti ljudi na obrobju trga dela, kot so ljudje s priseljenkim ozadjem, dolgoročno brezposelni in nizkokvalificirani delavci. Izboljša naj kakovost poklicnega usposabljanja, da se zmanjša delež mladih, ki zgodaj opustijo šolanje, in zagotovi povečanje števila vajeništev. Izvede naj reformo primarnega in nižjega sekundarnega izobraževanja, da se izboljšajo učni dosežki učencev in stroškovna učinkovitost izobraževalnega sistema.
3. Še naprej naj si prizadeva za odpravo ovir na področju konkurence v storitvenem sektorju, med drugim v sektorju maloprodaje in gradbenem sektorju, ter za učinkovitejše zagotavljanje javnih storitev.

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*

⁹ V skladu s členom 9(2) Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97.